

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΦΡΙΚΗΣ

Μιά αληθινή Ιστορία. 'Η προκλήνδα του γερούσιαστου Σπένσερ κατά τής Γερμανίας. Τό άπειλητικό τηλεφώνημα. 'Ο δά- ναντος παραμονεύει. 'Η πρόσδοσι του γρχμπτ'ως Μπλάκεμπεργκ. 'Η δηλητηριασμένη καρφίτσα. 'Οποιος σκάβει τό λάκκο του άλλου. 'Η τιωρία του προδότου κτλ. κτλ.

'Ο γερούσιαστής Σπένσερ ήταν ξεπλωμένος στη πολυθρόνα του και διάβαζε. Έξαφνα άκουσε να χτυπά τό τηλέφωνο. Σηκώθηκε άπάνω, πήρε στά χέρια του τό άνοητικό και ρώτησε :

— Έμπρός! Έμπρός! Έδώ «Σαντζράλ 'Οτέλ». Είμαι ό ίδιος ό γερούσιαστής Ρίτσορν Σπένσερ στό τηλέφωνο... Μάλιστα ό ίδιος... Έχει ποιος ;

— Τό δνομά μου δέν σάς ένδιαφέρει, άκούσθηκε νά λέη μι άγνωστη στό γερούσιαστή φωνή άπ' τήν άλλη άκρη του σύματος. Έκείνο πού σάς ένδιαφέρει εινε τό έξής : Είσαθε πάντοτε άποφασισμένος να συνεχίσετε την προπαγάνδα σας έναντίον τής Γερμανίας κ'ι να δώσετε τήν διάλεξι πού προαναγγείλατε γιά αύριο ;

— 'Ηλθε στό Σικάγο άκριβώς γ' αυτό. — Σάς άδοιοιούμε διι ή έπιμονή σας αύτή θά σάς στοιχίση τήν ζωή σας.

— Έγώ κοιτάζω τό καθήκον μου ! — Τότε τόσο τό χειρότερο γιά σάς, Αύριο θά είσαστε νεκρός, ελε ή μυστηριώδης φωνή.

'Επειτα εώσπασε. 'Ο Ρίτσορν Σπένσερ του κάκου έκουδού- νισε κατ' έπανάληψιν. Δέν έλαβε καμιά απάντησι.

Χωρίς να έπιμείνη περισσότερο, γύρισε στό γραφείο του και άρχισε να άσχολήται με τήν άλληλογραφίαν του.

'Ηταν τρεις μήνες τώρα, από τότε άκριβώς πού ό γερούσιαστής άρχισε μι έντατική προπαγάνδα υπέρ τής έπιμβάσεως τής 'Αμερικής στον πολεμο κατά τής Γερμανίας, πού δέν περνούσε μέρα χωρίς να λ' βη ένα ζ' απειλητικό γράμμα ή χωρίς ν' άκουση μι τηλεφωνική άπειλή. Είχε κινήσει τό μίσος όλων των Γερμανών πού κατοικούσαν τις 'Ηνωμένες Πολιτείες και αύτό γιατί ό Ρίτσορν Σπένσερ ήταν από τά πού σημαίνοντα μέλη του 'Αμερικανικού Κογκρέσσου και ή προπαγάνδα πού ενεργούσε μ' διαλέξεις και άθρονα στίς έφημερίδες ελε- χαν ζωηρή και επικίνδυνη άπήχησι.

'Εν τούτοις ώς τώρα ή άπειλές των έχθρών του ή- σιν άόριστες, ένώ ή τελευταία ήταν σαφής κατηγορη- ματική. Προτού άρχίση τήν άλληλογραφίαν του, ό Ρί- τσορν Σπένσερ στάθηκε μι στιγμή σκεπτικός.

— Φαίνεται πώ; αύτή τήν φορά τά πράγματα εινε σοβαρά. Οί αντίπαλοί μου δέν μένουν άπρακτοι. Δέν εινε μι άδρα πού έφθασα στό Σικάγο και όμως έξέ- ρουν τήν άφιξι μου, και έξέρουν άκόμη διι μένω στό «Σαντζράλ 'Οτέλ».

'Επειτα άρχισε τήν άλληλογραφίαν του, τήν οποία άναγκάστηκε να διακόψη σέ λίγο γιατί δύο νέοι μπή- καν στό γραφείο του.

'Ο ένας άπ' αυτούς ήταν ό ιδιαίτερος γραμματεύς του Μπλά- κμπεργκ, ένας ένθός; και άδύνατος νέος 20 περίπου έτών πού βρισκόταν στην ύπηρεσία του γερούσιαστου από ένός έτους. 'Ο άλλος ήταν ό θαλαμηπόλος του Σπένσερ, ένας άθλητικός τριαν- τάρης; ψηλός, με τετράγωνες πλάτες και με μωυδή μπράτσα.

Χαιρέτησαν τόν γερούσιαστή και κάθησαν σ' έναν καναπέ. — Ξέρете κάτι ; τους ελεξε έκείνος μόλις κάθησαν. Πρώ όλύγου μόλις πήρα μι νέα άπειλητική ελεπολήχη, και τήν φορά αύτή σαφή και κατηγορηματική. Μ' έπληροφόρησαν διι αύριο θά είμαι νεκρός.

— 'Ισως δέν κάνετε καλά να μη λαμβάνετε υπ' όψει σας τις άπειλές των έχθρών σας, παρετήσης ό γραμματεύς. Αυτοί ό άν- θρωποι φαίνονται πολύ άποφασιστικοί και μπορεί να μάς στήσουν καμιά ένέδρα, από τήν οποία να μη μπορέσουμε να φυλαχθούμε. Βλέπετε, έκείνος; πού σχεδιάζει τό κακό τό έξερι πού βαδίζει, ένώ έκείνος έναντίον του οποίου στρέφεται ή ένέδρα δέν έξερι πού βα- δίζει, ούτε από πού να φυλαχθθ.

— Μην είσαστε άπιστοδόξος, ελεπ ό γερούσιαστής προσηπαθώ- ντας να διαλύση τις δυσάρεστες σχέσεις του γραμματεύς του και

ίσως και τις δικές του. Τι θέλετε να γίνη, άγαπητέ μου ; Έγώ κάνω τό καθήκον μου. Για τά άλλα, άς φροντίση ό Θεός. 'Οπω- δήποτε άς λάβουμε μερικά προφυλακτικά μέτρα.

Και πράγματι έλαβαν όσα μέτρα έκριναν κατάλληλα, πρώμα άλλος τε τό οποίο δέν ήταν και δύσκολο, γιατί τό διαμέρισμα πού ελεγε νοικίασε στό «Σαντζράλ 'Οτέλ» ό Σπένσερ ήταν έντελώς άνεξάρτητο. 'Αποτελείτο από δύο κρεβατοκάμαρες, μι γιά τόν Σπένσερ και μι γιά τόν γραμματέα του, από ένα δωμάτιο τουα- λέτας, πού βρισκόταν άνάμεσα στις κρεβατοκάμαρες και από ένα σαλονάκι πού ό γερούσιαστής τό χρησιμοποιούσε γιά γραφείο του. 'Αποφάσισαν μέσα στό σαλόνι— γραφείο έκείνο να στήσουν ένα κρεβάτι έκστρατείας στό οποίο θά κοιμόταν ό Τόν Σέττον, ό καμαριέρης, ό οποίος άλλος τε κοιμόταν πολύ έλαφρά. 'Επειδή δέ γιά να μη κανείσε στό διαμέρισμα έφρεσε να π'ράση άπ' τό σα- λόνι, κάθε έπίθεσις από τής πλευράς αυτής ήταν καταδικασμένη ν' άποτύχη.

'Ο Σπένσερ έπειτα από τά μέτρα αυτά συνεχίσε τήν άλληλο- γραφίαν του ως στις 10 τό βράδυ, όποτε κατέβηκε μαζί με τόν γραμματέα του και δειπνησε στην αίθουσα φαγητού του ξενοδο- χείου. Σ' όλο τό διάστημα του δείπνου ό καμαριέρης Σέττον δέν έκανε ούτε βήμα άπ' τό διαμέρισμα του προϊστάμενου του.

Μετά τό δείπνο ό Σπένσερ και ό γραμματεύς του γύρισαν στό διαμέρισμα, έκλεισαν τήν πόρτα με τόν σφύρη και με τό κλειδί πού ό Σέττον τό έκρυψε στό μαξιλάρι του και ό καθένας τους πλάγιασε στό κρεβ- βάτι του.

Είχε περάσει λίγη ώρα άπ' ότου είχαν πλαισίση και ό γερούσιαστής ελεγε άρχισε να σιγοκοιμάται, ό- ταν μι τρομερή κραυγή πονου άντήχησε μίς τόν διαμέρισμα και τόν έκανε να πταχήθ' όρθιος. Συγχρό- νως ελεγε σηκώθ' και ό καμαριέρης και οι δύο τους δέ έσπευσαν πρό; τό δωμάτιο του Μπλάκεμπεργκ άπ' τό οποίο ελεγε άκουστή ή κραυγή.

Επιπλομένος στό άναστατομένο κρεβάτι του ό Μπλάκεμπεργκ χαροπάθηκε με φρικώδες σπασμούς.

— Τι συμβαίνει ; τόν ρώτησε ό Σπένσερ σκυβοντας με λύπη επάνω άπ' τό κεφάλι του.

— Πεδαινω... Πεδαινω! Δηλητηριάσθηκα... κα- τώρθωσε μόλις να τραυλήθ' ό νέος και έπειτα από με- ρικούς τελευταίους σπασμούς τενώθηκε άκίνητος, έν- ώ μι νεκρική ώργότης άπλονόταν στό πρόσωπό του, και ένώ τό ένα χέρι του τεγωνόταν πρός τό μαξιλά- ρι, όπου έξείριζε ή μύτη μιās καρφίτσας.

'Ηταν φανερό διι κάποιος χέρι έκκληματικό ελεγε τοποθετήσε έκει τήν καρφίτσα έκείνη πού ήταν βου- τημένη σέ κάποιον τρομερό και κεραυνί βλο δηλητήριο.

— Μά ποιος να τό έκανε αύτο; φώναξε ό γερούσιαστής.

'Ο Σέττον τόν έπλησίασε και με αγνή φωνή του ελεπ :

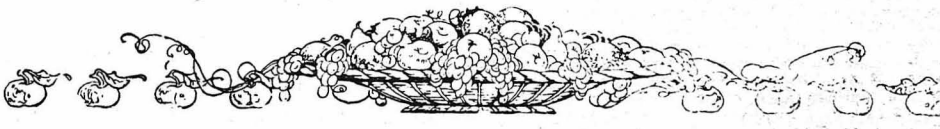
— Κύριε, τιμαροήθηκε όπως του άξιζε. Έσκαβε τόν λάκκο άλ- λου και έπεσε αύτός.

— Τι θες να πής ;

— Θά προσέξατε άπόψε διι, ένώ δεικνούσαμε μαζί, αυτός βγή- κε έξω γιά μερικά λεπτά τής ώρας.

— Ναι, θυμούμαι, λοιπόν ; τι έγινε ;

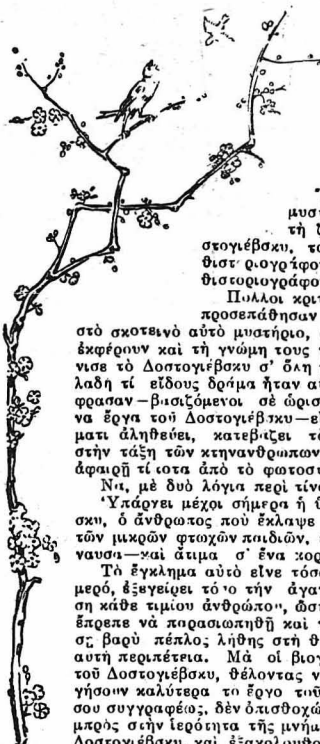
— 'Ηλθε έδώ. Έγώ μσοκοιμούμου ξεπλωμένος στον καναπέ του σαλονιού. Έκείνος νομίζοντας διι ήμου άκοκοιμισμένος τε- λείως, μπήκε μέσα στό δωμάτιό σας κ'ι έπλησίασε στό κρεβάτι σας. Τόν παρακολούθησα κατώνας στις άκρες των ποδιών και προσέχοντας να μην κάνω τόν παραμυθό θόρυβο. Τόν είδα λοιπόν να γόνη τήν καρφίτσα αυτήν πού βλέπετε έδώ στό μαξιλάρι σας. Αυτό μου έφτασε. Ξαναγύρισα στη θέσι μου, και ήταν καιρός γιά τί άμείως κατόπιν ό Μπλάκεμπεργκ βγήκε. Μόλις έκείνος έφυγε, μπήκα κ'ι έγώ στό δωμάτιό σας, πήρα τό μαξιλάρι με τήν καρφί- τσα άπ' τό κρεβάτι σας και τό έβραλα στό δικό του, και τό δικό

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΔΟΣΤΟΓΙΕΒΣΚΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΓΚΕΝΙΕΒ

Το μυστήριο της ζωής του Δοστογιέβσκυ. Τό φρικώδες άμαρτήριό του. Ή εχθρότης του έναντιον του Τουργκένιεβ. Μια αλλόκοτη και δραματική σκηνή μετα ύ τών δύο συγγραφέων. — Είναι άτιμες κα παληάνθρωπος !... Γύρω από ένα μυστήριο. Τι γράφεται και τι λέγεται κτλ. κτλ.

“Ένα τρομερό και άλιτο μυστήριο πλανάται πάνω άπ’ τή ζωή του Φεοντόρ Δοστογιέβσκυ, του μεγάλου Ρώσου μυθιστοριογράφου, του μεγαλειότερου μυθιστοριογράφου τών αιώνων.

Πολλοί κριτικοί και βιογράφοι του προσεπάθησαν να χύσουν κάποιο φώς στον άσκοτεινό αυτό μυστήριο, άλλοι πάλι έτόλμησαν να έκφέρουν και τή γνώμη τους για τό δράμα που, βασάινισε τό Δοστογιέβσκυ σ’ όλη του τή ζωή, να ποιüne δηλαδή τί είδους δράμα ήταν αυτό. Ή ύποψία που έξεφρασαν—βιαζόμενοι σέ ώρισμένους σκηνές από ώρισμένα έργα του Δοστογιέβσκυ—είνε τρομερή και άν πράγματι άληθεύει, καταβράζει τόν μεγάλο αυτό ποιητή στην τάξη τών κτηνανθρώπων, χωρίς όμως και να του άφαιρή τί όσα από τό φωτιστότερο της μεγαλοφυΐας.

Ναι, μέ δυό λόγια περί τίνος πρόκειται :

“Υπάρχει μέχρι σήμερα ή ύποψία πως ό Δοστογιέβσκυ, ό άνθρωπος που έκλαψε τόσο πικρά για τήν τύχη τών μικρών φτωχών παιδιών, είχε φερθεί κάποτε βάνανσι—και άτιμα σ’ ένα κοριτσάκι ενέα έτών !..

Τό έγκλημα αυτό είναι τόσο τρομερό, εξηγείται τό τό την άνάγκη της κάθε τιμίου ανθρώπου”, ώστε θα έπρεπε να παρασισηθή και να πέσει βαρύ πέπλο, λήθης στη θλίβερή αυτή περιπέτεια. Μά οι βιογράφοι του Δοστογιέβσκυ, θέλοντας να εξηγήσουν καλύτερα τό έργο του ρώσου συγγραφέως, δέν άπιστοχώρησαν μπρός στην ίεροτητα τής μνήμης του Δοστογιέβσκυ, και εξακολουθούν μέχρι σήμερα ν’ άγωνίζονται να εξακριβώσουν άν ή άπίστευτη αυτή διάδοση είναι άληθινή.

Ή κυρία άφορητή τής κυκλοφορίας αυτής τής διαδόσεως, στάθηκε η) ό εχθροιστής τρόπος μέ τόν όποιο ό Δοστογιέβσκυ περιέγραψε στο “Έγκλημα και τήν τιμωρία” και στους “Αδελφούς Καραμάζωβ” τήν εξακοσίωση και τήν αύτοχειρία μικρών κοριτσιών, β) στήν τυραννική ιδέα του έγκλήματος που προσδιόει τόσο τραγικό μεγαλειό σ’ όλα τά μυθιστορημάτα του και γ) σέ μία ιστορική συνομιλία που έκανε ό Δοστογιέβσκυ μέ τόν Τουργκένιεβ σχετικά μέ “κάποιο μεγάλο άμαρτήριό” του.

Ό Φεοντόρ Δοστογιέβσκυ δέν χώνευε καθόλου τόν Ίβάν Τουργκένιεβ. Τήν ίδια άντιπάθεια άισθάνονταν ό συγγραφέας του “Καπνός” για τό δημοεργό τών “Αναμνήσεων από τό σπίτι τών πεθαμένων”. Ό πρώτος δέν χώνευε τό δεύτερο επειδή έβρισκε τήν τέχνη του πολύ εξερωπαιτισμένη και ψεύτικη, και ίσως ακόμα τήν τεχνική τόν ζήλευε για τήν οικονομική του άνεξαρτήσια. (Ό Τουργκένιεβ ήτανε πολύ πλούσιος και, περνοώντας τόν περισσότερο καιρό του στο Παρίσι, ένώ ό Δοστογιέβσκυ ήτανε πτωχός και, πολλές φορές, έβίε ένέχυρο τά ρούχα τής γυναίκας του να νά φάνε !) Ό δεύτερος πάλι, άντιπαθόντες τών πρώτο επειδή έβρισκε τήν τέχνη του πολύ βάρβαρη και δυσκολονόητη.

Μιά μέρα ό Δοστογιέβσκυ πήγε και χτύπησε τήν πόρτα του Τουργκένιεβ, μέ τόν όποιο είχαν καιρό να μιληθούν. Ό Τουργκένιεβ τόν δέχτηκε μέ άπορία, αλλά και μέ περηφανο και άκατάδεχτο ύφος. Ό Δοστογιέβσκυ τόν κοίταξε κάμποσο κ’ έτοιμαζότανε

του μαξιλάρι του έβαλα σ’ ό κρεβάτι σας. Και έτσι μόλις έπασε να κοιμηθή τρυπήθηκε αυτός μέ τήν δηλητηριασμένη κ’ ορφίτσα.

Πράγματι στο δεξιό μάγουλο του Μπλάκεμπεργκ είχε αρχίσει να φαίνεται μά μάθηρη κηλίδα στην μέση τής όποιας έδειχε μία μικροσκοπική άμυχή, τό τρύπημα τής καρφίτσας.

Ό Σπένσερ άκουσε κατάπληκτος τήν αφήγησι του καρμαριέρη του.

— Ό Θεός θέλησε να τιμωρήσει άμέσως ή έγκλημα, είπε τέλος. Άς γίνη τό θέλημά του !..

να του πή και, τόσο τρομερό όμως, ώστε δίστατε άν έπρεπε ν’ άνοίξη τόν στόμα του. Ωστόσο, συγκεντρώνοντας όλο τό θάρρος; του, ειπε στον Τουργκένιεβ :

— “Ήρθα να σας εξημολογηθώ μά βρωμερή πράξη μου και να μάθει τι ιδέα έχετε γ’ αυτήν.

Ό Τουργκένιεβ δέν του άπήνησε. Περιέμενε μόναχα ν’ άκούση τή “βρωμερή πράξη” του Δοστογιέβσκυ.

Τότε ό Δοστογιέβσκυ γονάτισε μπροστά του—μέ τήν ίδια εύκολία μέ τήν όποια οι ήσως του γονάτισαν τους στους εχθρούς του—και του εξημολογήθηκε τή “βρωμερή πράξη” του.

Ποιά ήταν ή βρωμερή αυτή πράξη ; Ό Τουργκένιεβ, διηγούμενος άργότερα τήν παράθεση αυτή συνομιλία του μέ τό Δοστογιέβσκυ, απέφυγε να πη ποιό ήταν τό έγκλημα του Δοστογιέβσκυ. Φαίνεται όμως πως θα ήταν τό κοίρι που άναφέρουμε παραπάνω.

— Χρόνια δολοκλήρα βασανίζομαι με τήν τυραννική άνάμνηση αυτού του έγκλήματος, εξακολουθήσε ό Δοστογιέβσκυ, πάντα γονατιστό; μπρός στον Τουργκένιεβ, όταν του εξιστόρησε τή βρωμερή πράξη του. Και ήρθα τώρα σέ σας, να μου πητε τι ιδέα έχετε για μένα.

— “Έχω τήν ιδέα πως είστε ένας άτιμος, ένας παληάνθρωπος ! του άποκρίθηκε τότε ό Τουργκένιεβ.

“Τότε, συνεχίζει ό Τουργκένιεβ, ό Δοστογιέβσκυ σηκώθηκε δραβιος. Μέ κοίταξε κατάματα. Παράδοξως τό πρόσωπό του φανεώθηκε χαρά. Τά μάτια του έλιμπαν. Και μέ φωνή παλλόμενη από συγκίνηση μού ειπε :

— “Μά τί νομίσατε, πως δέν τό έξρω ότι είμαι παληάνθρωπος και άτιμος ; Τό έξρω, και πολύ καλά μάλιστα. Τό έξρω πώ, είστε εχθρός μου. Έξέπλου κ’ έγώ σας μισώ και σας περιφρονώ ! Μάθετε όμως πώ; άν ήρθα ελίτηδες σέ σας, τό χειρότερο εχθρό μου, και ταπεινώθηκα μπροστά σας και σας ό ηγήθηκα μιά άτιμη πράξη τής ζωής μου, αυτό τό έκανα για να εξευτελιστώ άσους. Τό ήξερα πώ; δέν θα μέ συγχωρούσατε. Άν όμως μέ συγχωρούσατε, θα είπατε άνώτερος άνθρωπος. Ένώ τώρα, έγώ, ό άτιμος και παληάνθρωπος που γονάτισα μπροστά σας, φανηκα άνώτερος από σας !.. Χαίρετε, κύριε !..”

Και ό Δοστογιέβσκυ άφησε τόν Τουργκένιεβ κατάπληκτο.

Μά ποιό να ήταν άραγε τό έγκλημα του Δοστογιέβσκυ ; Μήπως έκανε πράγματι έσινιο που είλαμε στην αρχή ; Αυτό κανείς δέν μπορεί να τό εξακριβώσει μέχρι σήμερα. Οτιόσο, ή τρομερή αυτή ύποψία εξακολουθεί μέχρι σήμερα να πλανάται πάνω από τήν αληγματική προσωπικότητα του μεγάλου Φεοντόρ Δοστογιέβσκυ.

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Όταν κάποτε ό περίφημος αεροκόρος Μπλερώ και ήδη έργοστασιάρχης; αεροπλάνων έρωτήθηκε από δημοσιογράφον πώς φαίνεται τήν εξέλιξη του κόσμου, ύστερα από τις τόσες νίκες τής αεροπλοΐας, έδωκε τήν ακόλουθη άπάντηση :

— Σε λίγα χρόνια κάθε άνθρωπος θα έχη και τό αεροπλάνο του. Για κείνους που δέν θα έχουν, θα υπάρχουν μεγάλα αεροπλάνα, όπως υπάρχουν σήμερα μεγάλα αυτοκίνητα λωφορεια.

» Δέν πρέπει δέ να θεωρηθή παράξενο, έπρόσθεσε, άν και ή μονοβίσιος—στο Παρίσι ως γνωστόν τά χορταρικά και τά φρούτα πωλούνται από γυναίκες—γυρίζουν στις συνοικίες μέ αεροπλάνα.

Μά τήν αλήθεια, δέν πρέπει ν’ άμφιβάλη κανείς, ότι όλα αυτά θα πραγματοποιηθούν πολύ γρήγορα.

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Ή έκφρασις του προσώπου μπορεί νάνε πιό εύγλωττη και από τήν έκφρασι τής γλώσσας.

— Τό πρόσωπο ενός εχθρού προδίδει τις μυστικές του σκέψεις.

Ό καλύτερος δικαστής είναι εκείνος που... άπαγορεύεται !

Φεοντόρ Δοστογιέβσκυ

